A° 2019 **N° 25**

PUBLICATIEBLAD

MINISTERIËLE REGELING MET ALGEMENE WERKING van de 21ste juni 2019 ter uitvoering van artikel 4, eerste lid, en artikel 6 van de Landsverordening In- en Uitvoer[1], houdende een tijdelijk in-, uit- en doorvoerverbod van goud van Venezolaanse oorsprong, herkomst of afkomst (Tijdelijke regeling in-, uit- en doorvoerverbod Venezolaans goud)

De Minister van Algemene Zaken in overeenstemming met het gevoelen van de Raad van Ministers,

Overwegende:

- dat goud afkomstig uit Venezolaanse mijnen via Curaçao worden doorgevoerd naar andere delen van de wereld;
- dat er nadrukkelijke indicaties zijn dat het overgrote deel van het goud dat tegenwoordig in Venezuela wordt gewonnen, afkomstig is uit illegale goudmijnen, en/of illegaal wordt gedolven, en onder omstandigheden van (arbeids)uitbuiting wordt gewonnen;
- dat er indicaties zijn dat de handel in, en het transport van, dat goud mogelijk gepaard gaan met diverse vormen van georganiseerde, grensoverschrijdende en ondermijnende criminaliteit;
- dat een bilateraal douaneverdrag met Venezuela ontbreekt, waardoor de verificatie door douaneambtenaren van de oorsprong, de herkomst en de bestemming van dat goud moeilijk, zo niet onmogelijk is;
- dat bestuurlijke maatregelen dringend nodig zijn om de integriteits- en veiligheidsrisico's gerelateerd aan de doorvoer van dat goud voor Curaçao te beperken;
- dat tevens voorkomen moet worden dat Curaçao op internationaal vlak reputatieschade lijdt, gerelateerd aan de handel in en het transport van dat goud;
- dat het gezien het bovenstaande, wenselijk is om in het belang van de inwendige en uitwendige veiligheid van Curaçao, tijdelijke regels vast te stellen ten aanzien van de invoer, uitvoer en doorvoer van goud van Venezolaanse oorsprong, herkomst of afkomst;

Gelet op:

artikel 4, eerste lid, en artikel 6 van de Landsverordening In- en Uitvoer,

[1] P.B. 1968, no. 42

Heeft besloten:

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

doorvoer:	doorvoer van goederen zoals bedoeld in artikel 144 van de Algemene Verordening I.U. en D. 1908 [2];
goud van Venezolaanse oorsprong, herkomst of afkomst:	onbewerkt of halfbewerkt goud (in baren, staven, broodjes, klompjes, als poeder, of in welke verschijningsvorm dan ook) welke gewonnen is op het grondgebied van de Bolivariaanse Republiek Venezuela of welke vanuit Venezuela - al dan niet rechtstreeks – naar Curaçao verscheept is, of welke anderszins afkomstig is uit Venezuela.

Artikel 2

Het is verboden goud van Venezolaanse oorsprong, herkomst of afkomst in-, uit- of door te voeren.

Artikel 3

Deze regeling treedt in werking met ingang van de datum van bekendmaking.

Artikel 4

Deze regeling wordt aangehaald als: Tijdelijke regeling in-, uit- en doorvoer-verbod Venezolaans goud.

Gegeven te Willemstad, 21 juni 2019
De Minister van Algemene Zaken,
E.P. RHUGGENAATH

Uitgegeven, 21ste juni 2019
De Minister van Algemene Zaken,
E.P. RHUGGENAATH

[2] P.B. 1949, no. 62

Toelichting behorende bij de Tijdelijke Regeling in-, uit- en doorvoerverbod Venezolaans goud

Algemene toelichting

Achtergrond[3]

De winning van goud in Venezuela is de afgelopen jaren toegenomen. Dat is deels te verklaren door beperkingen in de olie-industrie vanwege de binnenlandse economische crisis en de opgelegde buitenlandse sancties. Grote hoeveelheden Venezolaans goud worden via Curaçao doorgevoerd naar andere delen van de wereld. De Venezolaanse goudwinning lijkt nauw verweven met praktijken als illegale mijnbouw, kapitaalvlucht, onderdrukking en uitbuiting. Strafrechtelijke onderzoeken op de ABC-eilanden hebben het vermoeden bevestigd dat de handel in en het transport van Venezolaans goud en de daaruit voortvloeiende geldstromen gepaard kunnen gaan met diverse vormen van georganiseerde, grensoverschrijdende en ondermijnende criminaliteit, zoals (drugs- of andere) smokkel, valsheid in geschrifte en (gewoonte)witwassen[4]. Dit brengt integriteits- en veiligheidsrisico's met zich mee die zowel lokaal als internationaal grote zorgen baren.

Bestuurlijke barrières

Het ontbreken van een bilateraal douaneverdrag met Venezuela maakt de erkenning van oorsprongcertificaten, de controle van handelsdocumenten en de uitwisseling van douanegegevens haast onmogelijk, hetgeen de noodzakelijke verificatie van de herkomst en de bestemming van het Venezolaanse goud bemoeilijkt. Het streven is wel om op termijn te komen tot verdragsrechtelijke afspraken die zullen voorzien in betrouwbare verificatieprocessen. De huidige situatie noopt echter om urgente bestuurlijke maatregelen (barrières) te treffen ter beheersing van de actuele criminaliteits- en reputatierisico's. De veiligheidssituatie rechtvaardigt de onmiddellijke afkondiging van een in-, uit- en doorvoerverbod op grond van artikel 4 van de Landsverordening In- en Uitvoer[5]. Vooralsnog krijgt die noodstop vorm door middel van onderhavige ministeriële regeling met algemene werking (conform artikel 6 van de Landsverordening In- en Uitvoer). De minister zal vervolgens met voortvarendheid het (consultatie)traject in gang zetten om het in-, uit- en doorvoerverbod van Venezolaans goud op te nemen in een landsbesluit met algemene werking, met daarin de mogelijkheid tot het aanvragen van een ontheffing.

Voorlichting, toezicht en handhaving

---

[3] https://www.crisisgroup.org/latin-america-caribbean/andes/venezuela/073-gold-and-grief-venezuelas-violent-south, https://arcominero.infoamazonia.org/, http://www.mining.com/illegal-gold-mining-spikes-in-venezuela-as-locals-struggle-to-survive/, https://www.businessinsider.com/venezuelans-are-illegally-mining-gold-to-survive-as-inflation-skyrockets-2018-11, https://www.wsj.com/articles/desperate-venezuelans-dig-up-paradise-in-search-of-gold-1542709801

[4] Zie ook FATF-rapporten: 'Money laundering and terrorist financing risks and vulnerabilities associated with gold' (2015), http://www.ctif-cfi.be/website/images/EN/typo_fatf/gold.pdf en 'Report on Money Laundering typologies 2002-2003', pagina19 e.v., http://www.fatf-gafi.org/documents/documents/moneylaunderingtypologies2002-2003.html

[5] P.B. 1968, no. 42

Het verbod van artikel 2 is een beleidswijziging die langs de media en via diplomatieke kanalen uitgedragen zal worden richting het publiek en bedrijven, en naar Venezuela en andere betrokken landen. De bekendmaking geschiedt tevens door het plaatsen van fysieke borden of digitale berichtgeving op de luchthaven en het rechtstreeks informeren van reizigers, transport- en goudbedrijven.

De Landsverordening In- en Uitvoer regelt in artikel 14 dat handelen in strijd met het gestelde krachtens die verordening een misdrijf of een overtreding kan opleveren, bedreigd met een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie zoals bedoeld in artikel 1:54 van het Wetboek van Strafrecht (ten hoogste NAf 10.000) respectievelijk hechtenis van ten hoogste vier weken of geldboete van de tweede categorie (ten hoogste NAf 5.000)[6]. De ambtenaren van de douane zijn wettelijk belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze regeling en met de opsporing van het desbetreffende strafbare feit.

Financiële paragraaf

De hoge exportcijfers[7] inzake goud zijn een weergave van zowel transit vervoer, als van de door Douane Curaçao geregistreerde waarde van het Venezolaanse goud dat tijdelijk lokaal, in de economische zone wordt opgeslagen, met het doel te worden uitgevoerd naar het buitenland. De cijfers vertegenwoordigen geenszins een substantiële economische activiteit op het eiland. Er is wel een klein aantal bedrijven dat lokaal via verpanding verkregen goud tot goudstaven smelt en vervolgens uitvoert. De vliegbewegingen, opslag, geldtransacties en vestiging van bedrijven in het kader van de gouddoorvoer zorgen voor enige werkgelegenheid en bedrijvigheid in de sectoren transport, logistiek en financiële dienstverlening. Echter, gelet op het nultarief aan invoerrechten op goederen bestemd voor de doorvoer en het bijzondere winstbelastingtarief waar bedrijven gevestigd in de economische zone voor in aanmerking komen, levert deze gouddoorvoer de Landskas fiscaaltechnisch relatief weinig op. Derhalve zal de inkomstenderving die het verbod met zich meebrengt, naar verwachting te verwaarlozen zijn.
Voor wat betreft toezicht en handhaving aan de grens, (additionele) administratieve douane-werkzaamheden en diplomatieke en algemene informatieverschaffing aangaande de beleidswijziging, verwacht de minister geen noemenswaardige verhoging van de werklast voor de betrokken ambtelijke diensten, waardoor ook van additionele (personeels)kosten ten laste van de Landskas geen sprake zal zijn.

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1
Artikel 1 van de Landsverordening Invoer- en Uitvoer omschrijft de invoer van goederen als het brengen van goederen in het vrije verkeer en de uitvoer als het brengen van goederen buiten het vrije verkeer. Conform artikel 2 van die landsverordening mag onder invoer mede begrepen worden het brengen van goederen binnen de landsgrenzen en onder uitvoer slechts het brengen van goederen buiten de landsgrenzen. Artikel 3 voegt daar vervolgens aan toe dat onder invoer en uitvoer mede verstaan wordt, iedere handeling, die kennelijk rechtstreeks gericht is op het

[6] P.B. 2011, no. 49
[7] https://atlas.media.mit.edu/en/profile/country/cuw/

bewerkstelligen van invoer van goederen of uitvoer van goederen. Deze definities zijn van toepassing op onderhavige regeling.

Deze regeling is, conform de mogelijkheid van artikel 4a van de Landsverordening In- en Uitvoer, ook van toepassing op de doorvoer van goederen, als bedoeld in artikel 144 van de Algemene Verordening I.U. en D. 1908 [8]. Onder doorvoer wordt daar verstaan de aanbrenging van goederen in één van de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen (lees: Curaçao), gevolgd door uitvoer naar het buitenland, zonder dat zij ten invoer zijn aangegeven. In de meeste gevallen wordt het Venezolaanse goud na aankomst per (privé-)vliegtuig op de luchthaven van Curaçao tijdelijk opgeslagen in entrepots van de economische zone, tot het moment van uitvoer. Het Venezolaanse goud passeert Curaçao ook in transito wanneer reizigers, die via lijnvlucht op doorreis zijn, het goud in hun handbagage met zich mee voeren. Curaçao geldt dus formeel als doorvoerhaven en dat is het kader waarbinnen de genoemde veiligheidsrisico's zich voordoen.

Artikel 2
Het in-, uit- en doorvoerverbod van goud van Venezolaanse oorsprong, herkomst of afkomst, vervat in artikel 2 van deze regeling, is van toepassing op al het in Venezuela gedolven goud dat, ongeacht de plaats van verscheping of de transportroute, in Curaçao wordt aangebracht. Of Venezuela het uitvoerland is of slechts doorvoerland, is hierbij niet relevant. Voorts geldt het verbod voor al het goud dat, ongeacht de plaats van winning of delving, uit Venezuela naar Curaçao verscheept wordt. Hierbij is evenmin relevant of het goud vergezeld gaat van documenten waarop als land van delving een ander land dan Venezuela staat vermeld.

Het verbod is van toepassing op een ieder, zij het een particulier die individueel, een natuurlijke of rechtspersoon die bedrijfsmatig, of een vervoerder, die beroepsmatig goud in, uit- of doorvoert. Er gelden voorts geen gewichtsvereisten en er wordt in ieder geval voor de periode van 6 maanden geen ontheffing verleend. Dat kan in het toekomstige landsbesluit anders geregeld worden.
Ten aanzien van het aan te brengen goud, moet conform de geldende douaneprocedure en aan de hand van de gebruikelijke documenten, aangifte worden gedaan waarin gegevens omtrent de oorsprong moeten worden opgegeven. Bij twijfel is de douaneambtenaar (zoals bij alle goederen geldt) bevoegd zelfstandig onderzoek te doen naar de oorsprong van het goud. Bij het ontbreken van een dergelijke aangifte kan geen in-, uit- of doorvoer plaatsvinden.

Het is ook personen die Curaçao binnenkomen of uitgaan verboden goud van Venezolaanse oorsprong, herkomst of afkomst met zich mee te voeren. Dus ook reizigers in transito mogen dat goud niet in hun (hand)bagage meevoeren.

De artikelen 3 en 4 behoeven geen toelichting.

De Minister van Algemene Zaken,
E.P. RHUGGENAATH

[8] P.B. 1949, no. 62